

at rejse en sigtelse eller at tillægge vedkommende en sigtets rettigheder. Der skal således foreligge omstændigheder, spor mv., som på objektivt grundlag og med rimelighed kan tale for vedkommendes mulige skyld. En person skal normalt anses for sigtet, når mistanken samler sig om vedkommende, og efterforskningen direkte retter sig mod den pågældende og ikke mod en bredere kreds. Det forudsættes, at det er den myndighed, der i givet fald skal anvende oplysningspligten, som i almindelighed foretager vurderingen af, om der er grundlag for en konkret mistanke.

Bestemmelsen indebærer, at den mistænkte person i de nævnte tilfælde alene har pligt til at meddele oplysninger, i det omfang det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse. Om dette er tilfældet, må bero på en konkret vurdering i den enkelte sag. Kan det efter en sådan vurdering ikke udelukkes, at oplysningerne vil kunne have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse, kan oplysningspligten ikke anvendes.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at den mistænkte pålægges at give (faktuelle) oplysninger, som er uden betydning for bedømmelsen af, hvorvidt den pågældende har begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf. Bestemmelsen vil således ikke være til hinder for at anvende en oplysningspligt til at kræve oplysninger om navn, adresse mv., jf. herved også retsplejelovens § 750, hvorefter enhver på forlangende er forpligtet til over for politiet at opgive navn, adresse og fødselsdato.

På en række områder har borgere og virksomheder pligt til løbende at indberette visse oplysninger til en myndighed. F.eks. kan en virksomhed have pligt til løbende at foretage angivelser, egenkontrolmålinger mv., der skal indgives til en myndighed. Opstår der – f.eks. på baggrund af en indberetning – konkret mistanke om en strafsanktioneret lovovertrædelse, vil den pågældende oplysningspligt ikke af den grund bortfalde. Myndigheden vil således stadig kunne anvende oplysningspligten over for den mistænkte borger eller virksomhed, i det omfang det kan udelukkes, at de oplysninger, som den fortsatte løbende pligt til at foretage indberetning vedrører, vil have betydning for det eller de forhold, som den foreliggende mistanke omfatter.

Med hensyn til spørgsmålet om identifikation mellem en mistænkt juridisk person og fysiske personer med tilknytning den juridiske person henvises til de almindelige bemærkninger i pkt. 4.2.4 og 4.3.4 samt lovforslagets § 22 og 23 med tilhørende bemærkninger.

I en række tilfælde vil en myndighed ud fra de foreliggende oplysninger have gjort op med, at der ikke er anledning til at forfølge spørgsmålet om fastsættelse af straf, selv om der foreligger en formodning eller antagelse om, at der vedkommende borger eller virksomhed har begået en overtrædelse af lovgivningen, der kan sanktioneres med straf. Det vil bl.a. kunne gælde, hvis overtrædelsen er af mindre grov karakter. I sådanne tilfælde vil bestemmelsen i § 10, stk. 1, ikke (længere) finde anvendelse. Måtte der i den pågældende sag efterfølgende på ny opstå spørgsmål om eventuelt at fastsætte straf – f.eks. hvis der senere fremkommer oplysninger, der viser, at en lovovertrædelse kan være af mere grov karakter – vil det imidlertid igen blive relevant at iagttage § 10, stk. 1, samt den beskyttelse, der følger af artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Den foreslåede bestemmelse berører ikke retsplejelovens regler om politiets afhøringer samt retsplejelovens vidneregler.

Bestemmelsen regulerer ikke spørgsmålet om, hvorvidt det er muligt at straffe en person, som nægter at efterkomme et pålæg om at fremkomme med oplysninger i tilfælde, hvor der ikke foreligger nogen mistanke om strafbare forhold, og hvor det efterfølgende viser sig, at årsagen til, at den pågældende nægtede at medvirke, er, at vedkommende ønskede at dække over at have begået strafbare forhold.

Bestemmelsen regulerer heller ikke spørgsmålet om, hvorvidt det er muligt at straffe en person for afgivelse af urigtige oplysninger i tilfælde, hvor den pågældende er sigtet for et strafbart forhold, eller hvor vedkommende ved at afgive sandfærdige oplysninger ville kunne sigtes for et strafbart forhold.

Endvidere forudsættes det, at bestemmelsen i lovforslagets § 10 ikke berører de særlige regler om vidnepligt mv., der findes i tjenstemandslovgivningens regler om tjenstligt forhør samt i lov om undersøgelseskommissioner.

Bestemmelsen i færdselslovens § 65, stk. 1, hvorefter ejeren (brugeren) af et køretøj efter anmodning fra politiet skal oplyse, hvilke personer der som førere har benyttet køretøjet, forudsættes at gå forud for lovforslagets § 10, stk. 1. Der henvises til pkt. 4.2.2 og 4.3.2 i de almindelige bemærkninger.

At en myndighed fra det tidspunkt, hvor der foreligger en konkret mistanke, som udgangspunkt ikke længere kan anvende en oplysningspligt, er ikke i sig selv ensbetydende med, at myndigheden vil være afskåret fra at anvende andre kontrolbeføjelser, herunder tvangsindgreb, selv om dette sker med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af